

โครงสร้างภาษาไทยที่ใช้ในการแปลกริยาวิ Participiple ที่ปรากฏในบทพระราชนิพนธ์เรื่อง พระมหาชนก Thai Syntactical Structures Translated into English Participial Phrases in *The Story of Mahajanaka*

ณัฐภัทร พัฒนา (Nattapat Pattana)¹

ปวลี บุญปก (Pawalee Boonpok)²

พนุชดา เจริญชัย (Panuchda Charoenchai)³

พันทิพา บุญลา (Pantipa Boonla)⁴

วัชรพงษ์ แจ่มประจักษ์ (Watcharapong Changprachak)⁵

วิภา ประดิษฐ์เวียงคำ (Wipa Praditwiangkum)⁶

Received: June 2, 2022

Revised: July 22, 2022

Accepted: July 27, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชนิดและหน้าที่ของกลุ่มคำภาษาไทยที่ถูกแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วยกริยาวิ participle และเพื่อเปรียบเทียบหน้าที่ของกริยาวิ participle ที่ปรากฏในบทแปลภาษาอังกฤษของบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเรื่อง พระมหาชนก โดยอาศัยเกณฑ์ในการจำแนกประเภทและหน้าที่ของกลุ่มคำภาษาไทยของพระยาอุปกิตศิลปสาร (2541)

^{1,2,3,4,5,6} ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

และการจำแนกหน้าที่ของกริยาวลี participle ของ Michael Swan (2020) และ John Eastwood (1994) โดยพบว่า จากกริยาวลี participle ทั้งสิ้น 53 วลี กลุ่มคำภาษาไทยที่ถูกแปลออกมาเป็นกริยาวลี participle มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ กริยาวลี (25 วลี) วิเศษณานุประโยค (8 อนุประโยค) และวิเศษณ์วลี (8 วลี) สำหรับหน้าที่ของกริยาวลี participle ภาษาอังกฤษในฉบับแปลนั้นมีได้ตรงกับหน้าที่ของโครงสร้างต้นฉบับภาษาไทย แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างภาษาไทยที่สามารถแปลออกมาโดยใช้กริยาวลี participle นั้นมีหลายชนิด ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะระบบวากยสัมพันธ์ของไทยที่เน้นความหมายและหน้าที่มากกว่าตำแหน่ง จึงทำให้การแบ่งเนื้อความสามารถทำได้หลากหลายโดยที่ใจความสำคัญไม่ขาดหายไป

คำสำคัญ: การแปล, กริยาวลี participle, พระมหาชนก

Abstract

This study using the data from a royal novel named *The Story of Mahajanaka* by King Bhumibol Adulyadej was to examine types and functions of Thai word groups translated into English participial phrases and to compare functions of those Thai word groups and the English participial phrases. Phraya Upakit Silapasan's categorization of syntactical structures and functions of Thai word groups (B.E. 2541) was used to analyze Thai word groups, and Michael Swan's (2020) and John Eastwood's (1994) categorization of functions of English participial phrases. It was found that the top three Thai syntactic structures translated into English participial phrase were 1) verb phrase (25 phrases), 2) adverbial clauses (8 clauses), and adjectival phrase (6 phrases). The functions of English participial phrases were not exactly the same with those of the original Thai structures. This means various Thai syntactical structures can be translated into English participial phrase. This may be because the Thai syntax which focuses on meaning and function rather than position of

word allows different ways of sentence segmentation without losing essential content.

Keywords: Translation, Participial Phrase, *The Story of Mahajanaka*

ความสำคัญของปัญหา

การแปลเป็นกระบวนการสื่อสารที่ถ่ายทอด “ความ” หรือ “สาร” จากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง โดยที่ต้องคำนึงถึงความถูกต้องของเนื้อหาและความครบถ้วนของ “สาร” ในภาษาต้นฉบับที่จะถูกถ่ายทอดออกไปเป็นภาษาฉบับแปล จึงถือได้ว่าการแปลเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญ และทักษะทางภาษาอย่างมาก เพราะเป็นกิจกรรมการสื่อสารข้ามภาษาที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างระหว่างภาษานี้เองที่ทำให้เกิดปัญหาในกระบวนการแปล ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และอาจารย์ผู้สอนการแปลหลายท่านที่เห็นพ้องต้องกันว่า การแปลเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และเป็นทั้งศิลป์ (ทิพา เทพอัครพงศ์, 2551; สัณณวี สายบัว, 2528)

เป็นที่ถกเถียงกันตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันว่า งานแปลที่ดีนั้นควรมีคุณลักษณะเช่นไรและจะใช้กลวิธีการแปลแบบใดจึงจะได้ผลงานแปลที่สามารถสื่อความได้อย่างเหมาะสม นักวิชาการด้านการแปลและผู้ que ศึกษาวิธีการแปลหลายท่านได้เสนอความคิดเห็นและศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการแปลไว้มากมาย อาทิ สัณณวี สายบัว (2528) ปัญญา บริสุทธี (2542) วรรณา แสงอร่ามเรือง (2545) และทิพา เทพอัครพงศ์ (2551) ซึ่งสรุปประเภทของการแปลไว้เป็น 2 ประเภท คือ การแปลแบบตรงตัว หมายถึง การแปลที่ยึดตัวคำในภาษาต้นฉบับเป็นหลัก เป็นการแปลที่ตรงไปตรงมาชนิดที่เรียกว่าคำต่อคำ และการแปลแบบเอาความ หมายถึง การแปลที่เน้นที่สาระสำคัญของความหมายในภาพรวมมากกว่าความหมายของคำแต่เพียงเท่านั้น

การแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยความสามารถทางด้านภาษาของผู้แปลเป็นอย่างมาก เพราะภาษาไทยกับภาษาอังกฤษนั้นมีความแตกต่างกันอยู่หลายส่วน โดยเฉพาะการแบ่งหน่วยความในภาษาไทยที่ไม่ชัดเจนเหมือนกับในภาษาอังกฤษ เห็นได้จากการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ แม้แต่โครงสร้างประโยคที่ถึงแม้จะมีโครงสร้างประโยคหลักที่เหมือนกัน

คือ มีภาคประธานอยู่ตอนต้นของประโยคแล้วตามด้วยภาคแสดงเช่นเดียวกัน แต่หากพิจารณาในรายละเอียดของกลุ่มคำที่อยู่ในแต่ละส่วนจะพบว่ามีความแตกต่างกันอยู่หลายประการ อาทิ การวางตำแหน่งของคำนามหลัก การเรียงคำที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายต่าง ๆ ในภาคประธาน และการวางคำกริยาหลัก กริยาช่วย และคำขยายกริยา ในภาคแสดง ฯลฯ ซึ่งล้วนมีความแตกต่างกันและเป็นปัญหาในการแปลไม่น้อย ดังนั้น นอกจากความรู้เกี่ยวกับหลักการใช้คำในการสร้างหน่วยความใหญ่ขึ้นแล้ว ผู้แปลยังต้องรู้ความเหมาะสม ความนิยมและข้อจำกัดในการใช้คำ และโครงสร้างตามหลักการสื่อสารของทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลด้วยจึงจะสามารถผลิตงานแปลที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างหนึ่งที่ไม่ปรากฏในภาษาไทยอย่างชัดเจนแต่มีในภาษาอังกฤษ คือ participial phrase หรือในบางตำราเรียกว่า participle clause ซึ่งอาจเป็นเพียงกริยา participle เพียงคำพ้อง โดยเป็น present participle (V.ing) เช่น allowing, facilitating, running ฯลฯ หรือ past participle (V.3) เช่น imported, killed, operated ฯลฯ หรือใช้ประกอบคำอื่น ๆ เพื่อให้ความหมายชัดเจนขึ้น เช่น allowing the cars to avoid the traffic jam, running into the bad situation, imported from Asian countries, killed in the accident เป็นต้น ซึ่ง Swan (2020) ได้ระบุว่า เป็นโครงสร้างประเภทหนึ่งในภาษาอังกฤษที่เกิดจากการลดรูปโครงสร้างอนุประโยคประเภท adjective clause และ adverbial clause โดยโครงสร้างภาษาอังกฤษชนิดนี้ถูกระบุว่าเป็นหนึ่งในโครงสร้างที่มักจะสร้างปัญหาให้กับผู้ที่เรียนภาษาและการแปลอย่างมาก (ทิพา เทพอัครพงศ์, 2551) ดังนั้น ในการเลือกใช้โครงสร้างภาษาอังกฤษดังกล่าว ผู้แปลต้องทำความเข้าใจเนื้อหาของต้นฉบับภาษาไทยให้ถูกต้องจึงจะสามารถแปลออกมาเป็นภาษาอังกฤษโดยเลือกใช้กริยาลี participle ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเมื่อต้องแปลโครงสร้างนี้จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ผู้แปลจำเป็นต้องตีความกริยาลี participle จากโครงสร้างตั้งต้นก่อนที่จะถูกลดรูปหรือในทางกลับกัน หากผู้แปลต้องแปลต้นฉบับภาษาไทยไปเป็นภาษาอังกฤษและต้องการเลือกใช้โครงสร้างกริยาลี participle ผู้แปลก็จำเป็นต้องทราบถึงหลักการใช้รวมถึงหน้าที่ของกริยาลีดังกล่าวอย่างถูกต้องด้วยเพื่อให้ได้ผลงานแปลที่มีเนื้อความถูกต้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการแปลกริยาวลีภาษาไทยกับภาษาอังกฤษจากฐานข้อมูลศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index Centre - TCI) พบว่า จำนวนงานวิจัยในเรื่องนี้ยังมีอยู่น้อยมาก มีเพียงการศึกษาของปริมา มัลลิกะมาส (2559) ที่ศึกษาปัญหาการแปลที่เกิดจากหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยเป็นลักษณะทางภาษาไทยอย่างหนึ่งที่ไม่ปรากฏในภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องกันและหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน ผู้แปลจึงต้องประยุกต์ใช้ทฤษฎีการแปลแบบตีความ (interpretive theory) และใช้หลักการของแนวคิดเกี่ยวกับการคิดเพื่อที่จะพูด (thinking for speaking) มาใช้ในการแปล จากตรงนี้ทำให้เห็นได้ว่า หน่วยกริยาของภาษาไทยมีความแตกต่างจากภาษาอังกฤษ และเมื่อระบุเฉพาะไปที่การแปลโครงสร้างกริยาวลี participle พบเพียง 2 งานเท่านั้น คือ วิทยานิพนธ์ของณัฐภัทร พัฒนา (2546) และสารนิพนธ์ของวิมลตรี แก้วประทุม (2559) ที่ศึกษาการแปลกริยาวลี participle จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และได้ให้ข้อคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า การแปลกริยาวลี participle ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนั้นต้องอาศัยการแปลแบบเอาความและผู้แปลต้องพิจารณาความสัมพันธ์ของหน่วยความต่าง ๆ ที่ประกอบเข้าด้วยกันเป็นกลุ่มคำเพื่อที่จะสามารถจำแนกได้ว่าจะเลือกใช้โครงสร้างใดของภาษาไทยมาใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเมื่อต้องแปลกริยาวลี participle จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ดังนั้น งานวิจัยในครั้งนี้นี้จึงมีความแตกต่างจากงานวิจัยในอดีตเพราะเป็นการค้นหาโครงสร้างเชิงวากยสัมพันธ์ของภาษาไทยที่ถูกแปลออกมาเป็นกริยาวลี participle ภาษาอังกฤษ ซึ่งจะช่วยให้ความรู้ด้านภาษาและการแปลขยายวงกว้างมากขึ้นและยังเป็นตัวอย่งงานวิจัยให้แก่ผู้ที่สนใจศึกษาการแปลอีกด้วย

การแปลงานเขียนแต่ละประเภทก็ย่อมมีความยุ่งยากซับซ้อนแตกต่างกันไป และหนึ่งในงานเขียนที่สร้างความยุ่งยากให้กับนักแปลไม่น้อยก็คือ การแปลงานเขียนประเภทวรรณกรรมเพราะเป็นงานเขียนที่สะท้อนชีวิต ค่านิยม สภาพสังคม และแนวคิดของผู้คนในสังคมซึ่งแน่นอนว่าแต่ละสังคมย่อมมีความแตกต่างกันทางด้านความคิดและสะท้อนผ่านการใช้ภาษาของคนในสังคมนั้น ๆ ดังที่ซุติมา สัจจานันท์ (2543) ได้ให้ทรรศนคติถึงคุณค่าของงานเขียนประเภทวรรณกรรมไว้ว่า วรรณกรรม

เป็นดังสมุดบันทึกที่บรรจุเรื่องราวต่าง ๆ ประกอบด้วยความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ของผู้คนที่สั่งสมและถ่ายทอดกันมาจนสร้างเป็นการเชื่อมต่อของสังคม นอกจากนี้วรรณกรรมยังเป็นเสมือนกระจกที่สะท้อนให้เห็นภาพชีวิต วัฒนธรรมความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนมุมมอง ความเชื่อ ความคิดความอ่านของผู้คนในสังคม ดังนั้น วรรณกรรมจึงเป็นผลิตผลของสังคมและในขณะเดียวกันก็มีอิทธิพลต่อสังคม วรรณกรรมที่ดีและมีคุณค่าย่อมจรรโลงสังคมและขึ้นทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีได้ หากผู้อ่านอ่านวรรณกรรมอย่างพิถีพิถันระมัดระวังจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและพัฒนาสังคมได้ นอกจากนี้ ชูติมา สัจจานันท์ (2543) ยังได้กล่าวถึงบทบาทและความสำคัญของนักเขียนว่า นักเขียนก็เป็นบุคคลในสังคมซึ่งย่อมได้รับอิทธิพลจากสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่และได้รับอิทธิพลของสังคมในการกำหนดวิสัยทัศน์และโลกทัศน์ของตน ดังนั้น การศึกษาวรรณกรรมจึงเป็นการมองสังคมและสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมที่มีคุณค่าเพื่อนำเสนอความรู้ความเข้าใจกลับไปยังคนในสังคมและส่งเสริมให้เกิดสังคมที่ดีและมีคุณภาพได้ จากคำกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าการอ่านวรรณกรรมอย่างไว้วางใจญาณจะมีใช้แค่การอ่านเพื่อความบันเทิงเท่านั้น แต่ยังช่วยให้เราเรียนรู้สังคมได้โดยทางอ้อม

บทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 เรื่อง *พระมหากษัตริย์* เป็นวรรณกรรมที่ได้รับการดัดแปลงมาจากชนกชนาดกซึ่งเป็นหนึ่งในทศชาติชาดก โดยคำว่า *พระมหากษัตริย์* นั้นเป็นทั้งชื่อวรรณกรรมและชื่อตัวละครเอกของเรื่อง บทพระราชนิพนธ์เรื่องนี้เป็นวรรณกรรมแฝงคำสอนสำหรับการดำเนินชีวิตในเรื่องความมานะอดทน ความเสียสละ และภาวะผู้นำ นอกจากนี้ ยังถูกนำมาสร้างสรรค์และเผยแพร่ลักษณะต่าง ๆ ทั้งหนังสือนิทาน จิตกรรม หนังสือการ์ตูน และการ์ตูนแอนิเมชัน พระราชนิพนธ์เรื่องนี้ถูกนำมาศึกษาในหลากหลายแง่มุมทั้งในส่วนของคุณลักษณะทางวรรณกรรม ศิลปะการเล่าเรื่อง และการศึกษาหลักธรรมสำหรับการดำรงชีวิตและการเป็นผู้นำ เห็นได้จากงานวิจัยของวิชุดา เกติมณี (2550) ที่ศึกษาภาวะผู้นำที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องนี้ นอกจากนี้ บทพระราชนิพนธ์ดังกล่าวยังถูกแปลเป็นภาษาอังกฤษโดยใช้ชื่อว่า *The Story of Mahajanaka* ด้วย แสดงให้เห็นว่าบทพระราชนิพนธ์เรื่อง *พระมหากษัตริย์* นี้เป็นวรรณกรรมที่ทรงคุณค่าทั้งในแง่ของวรรณศิลป์และแนวคิดสำหรับการดำรงชีวิตในสังคม ซึ่งยังคงมีความร่วมสมัยและควรค่าที่จะถูกนำเสนอ

มาศึกษาให้เห็นประโยชน์อย่างถ่องแท้ และเมื่อถูกนำมาแปลเป็นภาษาอังกฤษ จึงยังทำให้การเผยแพร่หลักธรรมที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อเรื่องเป็นไปอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น อีกทั้งยังขยายโอกาสให้สามารถนำบทพระราชนิพนธ์เรื่องนี้มาศึกษาในแง่ของการแปลได้อีกด้วย

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นประโยชน์จากการศึกษาประเด็นการแปลโครงสร้างของกลุ่มคำภาษาไทยที่ถูกแปลเป็นกริยาวลี participle ภาษาอังกฤษวรรณกรรมดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชนิดและหน้าที่ของกลุ่มคำภาษาไทยที่ถูกแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วยกริยาวลี participle ที่ปรากฏในบทแปลภาษาอังกฤษของบทพระราชนิพนธ์เรื่องนี้ และเพื่อเปรียบเทียบหน้าที่ของกริยาวลี participle ที่ปรากฏในบทแปลภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของกลุ่มคำภาษาไทยที่ถูกแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วยกริยาวลี participle ของบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เรื่อง พระมหาชนก และเพื่อเป็นการเชิดชูพระเกียรติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 และขยายองค์ความรู้ด้านการแปลซึ่งยังเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีส่วนช่วยให้การศึกษาไทยเจริญก้าวหน้า ยิ่งไปกว่านั้นผลของการวิจัยยังมีส่วนช่วยให้อาจารย์นิสิตนักศึกษา และผู้สนใจด้านการแปลได้พินิจวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและพิจารณาหาแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนหรืองานวิจัยในสาขาการแปล อันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาทั้งสองได้ดียิ่งขึ้นและส่งเสริมให้ผู้รักในการแปลได้ตระหนักถึงประเด็นนี้และสามารถพัฒนางานแปลของตนได้ต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องแปลงานเขียนประเภทบันเทิงคดีที่มีใช้ต้องการเพียงแค่การส่ง “สาร” ของเรื่องเท่านั้นแต่ยังต้องถ่ายทอดอารมณ์ของเนื้อความต้นฉบับออกมาไว้ในฉบับแปลอย่างดีที่สุดอีกด้วย

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีการแปล

Newmark (1988) เป็นหนึ่งในบรรดานักวิชาการด้านการแปลที่มักถูกกล่าวถึงและยึดเป็นดังปรมาจารย์ด้านการแปลได้ให้คำนิยามการแปล คือ การถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่งโดยที่ต้องให้มีความหมายตรงกัน และได้แบ่งกลวิธีการแปลไว้หลากหลายวิธี ได้แก่ การแปลแบบคำต่อคำ การแปลตามตัวอักษร

ตามภาษาต้นฉบับ การแปลแบบตรงตัว การแปลแบบถอดความ การแปลแบบปรับความ การแปลแบบเสรี การแปลแบบสำนวน และการแปลแบบสื่อความ

เมื่อพิจารณาประเภทของการแปลตามแนวคิดของ Newmark จะเห็นได้ว่า มีความทับซ้อนและสร้างความสับสนอยู่มากพอสมควรจึงทำให้นักวิชาการและอาจารย์ผู้สอนการแปลชาวไทยหลายท่านเห็นพ้องต้องกันและแบ่งประเภทของการแปลออกเป็น 2 ประเภทหลัก ๆ คือ การแปลแบบตรงตัวและการแปลแบบเอาความ (ทิพา เทพอัคพงศ์, 2551; ปัญญา บริสุทธิ์, 2542; วรณา แสงอร่ามเรือง, 2545; สันติวิ สายบัว, 2528) โดยให้คำนิยามของการแปล 2 ประเภทนี้ไว้ดังนี้

การแปลแบบตรงตัว คือ การแปลที่ยึดตัวคำในภาษาต้นฉบับเป็นหลัก เป็นการแปลที่ตรงไปตรงมาชนิดที่เรียกว่าคำต่อคำ ส่วนการแปลแบบเอาความ คือ การแปลที่เน้นความสำคัญไปที่สาระสำคัญของความหมายในภาพรวมมากกว่าความหมายของคำแต่เพียงอย่างเดียว โดยคณาจารย์ชาวไทยเหล่านี้ล้วนระบุไปในทิศทางเดียวกันว่า สำหรับการแปลจากภาษาไทยไปเป็นภาษาอังกฤษและจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนั้น การแปลแบบเอาความน่าจะมีความเหมาะสมกว่า เพราะภาษาทั้งสองมีความแตกต่างกันมาก หากแปลโดยมุ่งเน้นไปที่ภาษาต้นฉบับเพียงอย่างเดียวแต่ไม่ได้คำนึงถึงลักษณะเฉพาะของภาษาฉบับแปลย่อมส่งผลให้ผลงานแปลที่ได้ขาดความเป็นธรรมชาติตามลักษณะการใช้ภาษาของเจ้าของภาษาฉบับแปลและส่งผลให้ผู้อ่านไม่เข้าใจเนื้อหาได้อย่างชัดเจน

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้ที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการแปลก็คือผู้แปล เพราะต้องทำหน้าที่เป็นทั้งผู้รับสาร (ในขณะที่อ่านและตีความเนื้อหาจากต้นฉบับ) และเป็นผู้ส่งสาร (เมื่อทำการแปลจากสิ่งที่ตนตีความได้ไปเป็นภาษาแปล) ดังนั้น ผู้แปลจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลเป็นอย่างดี และมีความสามารถในการใช้ภาษาและศิลปะในการถ่ายทอดเพื่อให้ผลงานแปลที่ได้นั้นมีความถูกต้องครบถ้วนและยังสื่อถึงจุดมุ่งหมายของ “สาร” ที่ผู้เขียนต้นฉบับต้องการสื่อให้แก่ผู้อ่านได้อย่างเหมาะสมด้วย

กริยาวิลี Participle

Swan (2020) เรียกกริยาวิลี participle นี้ว่า participle clause โดยให้นิยามว่า “a clause-like structure which contains a participle, not a finite

verb form” ซึ่งแปลได้ว่า กริยาวลี participle นั้น คือ กลุ่มคำที่มีโครงสร้างคล้ายคลึงกันกับอนุประโยคหรือประโยคย่อยซึ่งมีกริยารูป participle ที่มีได้ทำหน้าที่เป็นกริยาแท้ประกอบด้วย เช่น

- Who's the fat man sitting in the corner? (sitting in the corner เป็นอนุประโยคที่มี sitting เป็นกริยา participle ประกอบ)

- Having lost all my money, I went home. (Having lost all my money เป็นอนุประโยคที่มี having เป็นกริยา participle ประกอบ)

- Most of the people invited to the party didn't turn up. (invited to the party เป็นอนุประโยคที่มี invited เป็นกริยา participle ประกอบ)

(Swan, 2020, p. 453)

อย่างไรก็ตาม Eastwood (1994) และ Swan (2020) ระบุถึงลักษณะของกริยาวลี participle ไว้ต่างกันเล็กน้อย โดย Eastwood กล่าวว่า กริยาวลี participle อาจมีเพียงกริยา participle เพียงคำพ้องก็ได้ นอกจากการกำหนดลักษณะของกริยาวลี participle แล้ว Eastwood (1994) และ Swan (2020) ยังได้ระบุหน้าที่ของกริยาวลีดังกล่าวออกเป็น 2 หน้าที่หลัก คือ เป็นวิเศษณ์ขยายนามและกริยวิเศษณ์ โดยในส่วนของกริยาวลี participle ที่ทำหน้าที่กริยวิเศษณ์นั้น Eastwood (1994) ยังได้จำแนกหน้าที่ย่อยออกเป็น 4 ชนิด คือ ขยายความเพื่อบอกเงื่อนไข (condition) ขยายความเพื่อบอกเหตุ (reason) ขยายความเพื่อบอกผล (result) และขยายความเพื่อบอกกาล (time)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปเป็นตัวอย่างต่อไปนี้

1. กริยาวลี participle ทำหน้าที่เป็นวิเศษณ์ขยายนาม (adjective)

- I heard you laughing. (Eastwood, 1994, p. 168)

2. กริยาวลี participle ทำหน้าที่เป็นกริยวิเศษณ์ขยายเพื่อบอกเงื่อนไข (condition)

- Taken daily, vitamin pills can improve your health. (Eastwood, 1994, p. 173)

3. กริยาวลี participle ทำหน้าที่เป็นกริยวิเศษณ์ขยายเพื่อบอกเหตุ (reason)

- Having lost my passport, I have to apply for a new one. (Eastwood, 1994, p. 172)

4. กริยาวลี participle ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์ขยายเพื่อบอกผล (result)

- They pumped waste into the river, killing all the fish. (Eastwood, 1994, p. 173)

5. กริยาวลี participle ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์ขยายเพื่อบอกกาล (time)

- Coming up the steps, I fell over. (Eastwood, 1994, p. 171)

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยอ้างอิงเกณฑ์การแบ่งลักษณะและหน้าที่ของกริยาวลี participle ของ Eastwood (1994) และ Swan (2020) ในการจำแนกชนิดและหน้าที่ของกริยาวลี participle ที่ปรากฏในบทแปลของบทพระราชนิพนธ์เรื่อง *พระมหากษัตริย์* ภาคภาษาอังกฤษ (*The Story of Mahajanaka*)

วากยสัมพันธ์ภาษาไทย

พระยาอุปกิตติศิลปสาร (2541, หน้า 192-199) ได้จำแนกวากยสัมพันธ์ของภาษาไทยออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ วลี อนุประโยค และประโยค และยังได้ให้อธิบายเกี่ยวกับโครงสร้างลักษณะต่าง ๆ โดยสามารถสรุปเนื้อหาโดยสังเขปได้ดังนี้

1. วลี หมายถึง คำเพียงคำเดียวหรือเป็นกลุ่มคำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปก็ได้ โดยทำหน้าที่เป็นหน่วยใดหน่วยหนึ่งของประโยค นอกจากนั้น กำชัย ทองหล่อ (2540) และพระยาอุปกิตติศิลปสาร (2541) ได้จำแนกวลีในภาษาไทยออกเป็น 7 ชนิด ตามชนิดของคำที่เป็นใจความหลักของวลีนั้น ๆ ดังนี้

1.1 นามวลี เช่น นกขุนทอง (นก แสดงใจความหลักเป็นคำนาม)

1.2 สรรพนามวลี เช่น ข้าพระบาท (ข้า แสดงใจความหลักเป็นคำสรรพนาม)

1.3 กริยาวลี เช่น อย่ากิน (กิน แสดงใจความหลักเป็นคำกริยา อย่า แสดงมาลา)

1.4 วิเศษณ์วลี เช่น งามเลิศเหลือประมาณ (งาม แสดงใจความหลักเป็นคำวิเศษณ์)

1.5 บุพบทวลี เช่น บนต้นไม้ (บน แสดงใจความหลักเป็นคำบุพบท)

1.6 สันธานวลี เช่น แต่กระนั้นก็ดี (แต่ แสดงใจความหลักเป็นคำสันธาน)

1.7 อุทานวลี เช่น อ้ายตายแล้ว (อ้าย แสดงใจความหลักเป็นคำอุทาน)

2. อนุประโยค หมายถึง ประโยคน้อยที่ปรากฏแทรกเข้ามาเป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคใหญ่ อาจสรุปได้ว่า อนุประโยค คือ กลุ่มคำที่มีลักษณะหรือองค์ประกอบเทียบเท่าประโยคแต่ความหมายไม่สมบูรณ์ครบถ้วนพอที่จะตั้งอยู่เพียงลำพังอย่างประโยคได้ โดยได้จำแนกชนิดของอนุประโยคออกเป็น 3 ชนิด ได้แก่

2.1 นามานุประโยค คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่แทนนาม สรรพนาม หรือ กริยาสภาวมาลาทำหน้าที่แทนนาม โดยเมื่อปรากฏในประโยคจะทำหน้าที่เป็นประธาน กรรมหรือเป็นวิภक्तिการขยายนาม เช่น

- แรงจذبหลังคาบ้านถือว่าเป็นลางร้าย (แรงจذبหลังคาบ้าน ทำหน้าที่เป็นประธานของมุขยประโยค)

- ส่วนมากแล้ว ภรรยาไม่ชอบให้สามีกลับบ้านจนดึกดื่น (ให้สามีกลับบ้านจนดึกดื่น ทำหน้าที่เป็นกรรม)

- กินมากเกินไปไม่ดีต่อสุขภาพ (กิน เป็นกริยาสภาวมาลา ลดรูปมาจากอาการนาม การกิน ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค)

- ฉันไม่ทราบข่าวมาก่อนเลยว่าเขาถูกปล้น (ว่าเขาถูกปล้น ทำหน้าที่เป็นวิภक्तिการขยายนาม ข่าว)

2.2 คุณานุประโยค คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่เป็นวิเศษณ์ขยายนามหรือสรรพนามที่อยู่ในมุขยประโยค อาจจะมีประพันธสรรพนาม (ที่ ซึ่ง อัน) เป็นบทเชื่อมหรือจะละไว้ก็ย่อมได้ หากเนื้อความเป็นที่เข้าใจได้อย่างชัดเจน เช่น

- บ้าน (ที่) ไม่มีคนอยู่อาศัยเรียกว่าบ้านร้าง (ที่ไม่มีคนอยู่อาศัย ทำหน้าที่เป็นวิเศษณ์ขยายนาม บ้าน)

- ผู้(ซึ่ง) ไม่มีความกตัญญูเป็นคนไม่ดี (ซึ่งไม่มีความกตัญญู ทำหน้าที่เป็นวิเศษณ์ขยายสรรพนาม ผู้)

- เราควรเร่งทำงานอันเป็นประโยชน์ (อันเป็นประโยชน์ ทำหน้าที่เป็นวิเศษณ์ขยายนาม การงาน)

แม้ว่าประโยคนี้อาจทำหน้าที่ขยายนามซึ่งในตำราภาษาไทยบางเล่มเรียนคำที่ทำหน้าที่นี้ว่า คำคุณศัพท์ แต่พระยาอุปกิตศิลปสารเรียกคำที่ทำหน้าที่ขยายนามนี้ว่า วิเศษณ์ และหากเป็นวิเศษณ์ที่ทำหน้าขยายคำกริยาหรือขยายภาคแสดงให้เรียกว่า กริยวิเศษณ์

2.3 วิเศษณานุประโยค คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายกริยาหรือคำวิเศษณ์อื่น หรือภาคแสดง เช่น

- วิโรจน์ดีใจที่น้องชายของเขารอดชีวิตมาได้ (ที่น้องชายของเขารอดชีวิตมาได้ ทำหน้าที่ขยายภาคแสดง ดีใจ)

- เขาวิ่งเร็วจนฉันมองแทบไม่ทัน (จนฉันแทบมองไม่ทัน ทำหน้าที่ขยายกริยาวิเศษณ์ เร็ว)

นอกจากหน้าที่ที่มีลักษณะกว้าง ๆ ดังกล่าวแล้ว พระยาอุปกิตศิลปสาร ยังได้จำแนกชนิดหน้าที่ย่อยของวิเศษณานุประโยคออกเป็น 6 ลักษณะ ได้แก่ บอกกาล บอกความเปรียบเทียบกับ บอกลักษณะ บอกสถานที่ บอกเหตุ และบอกผล เช่น

- คุณพ่อกลับมาถึงบ้านตอนที่ฝนตกพอดี (บอกกาล)
- บ้านหลังนั้นใหญ่กว่าบ้านของฉัน (บอกความเปรียบเทียบกับ)
- สุพจน์วาดภาพตามที่ครูสอนเขา (บอกลักษณะ)
- หลังคารั่วตรงที่เจ้าค้างนอนอยู่ (บอกสถานที่)
- เขาเข้าโรงพยาบาลเพราะติดโรคโควิด 19 (บอกเหตุ)
- สุภาพทำงานเหนื่อยมาทั้งวันจึงผลอหลับไป (บอกผล)

3. ประโยค หมายถึง กลุ่มคำที่มีเนื้อความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันและมีความหมายครบถ้วนสมบูรณ์ โดยสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าจะไรทำหน้าที่เป็นภาคประธานอะไรทำหน้าที่เป็นภาคแสดง เช่น

- ร้านนี้ขายอุปกรณ์ไฟฟ้า
- มหาวิทยาลัยบูรพามีสามวิทยาเขต
- เธอชอบกาแฟหรือชามากกว่ากัน

โดยกำชัย ทองหล่อ (2540) และพระยาอุปกิตศิลปสาร (2541) ได้จำแนกชนิดของประโยคภาษาไทยออกเป็น 4 ชนิดหลัก ได้แก่ เอกรรณประโยค (ประโยคความเดียว) อนเกรรณประโยค (ประโยคความรวม) สังกรประโยค (ประโยคความซ้อน) และประโยคระคน ซึ่งจะอธิบายพอสังเขปดังนี้

3.1 เกรรรถประโยค (ประโยคความเดียว) คือ “ประโยคสามัญที่มีบทกิริยาสำคัญเพียงบทเดียวและเป็นกระแสความเดียวที่มีความหมายครบบริบูรณ์” (กำชัย ทองหล่อ, 2540) เช่น

- ฉันทมองไปนอกหน้าต่าง (ประธาน คือ ฉันท ภาคแสดง คือ มองไปนอกหน้าต่าง)
- เขาว่ายน้ำเก่ง (ประธาน คือ เขา ภาคแสดง คือ ว่ายน้ำเก่ง)
- ได้เตี๋ยมีแมวนอนอยู่ (ประธาน คือ แมว ภาคแสดง คือ นอนอยู่)

3.2 อเนกรรถประโยค (ประโยคความรวม) คือ “ประโยคใหญ่ที่มีใจความสำคัญอย่างน้อย 2 ใจความรวมกันและใจความสำคัญนั้น ๆ จะต้องมีลักษณะเป็นประโยคโดยมีสันธานเป็นบทเชื่อมหรือละไว้ในฐานเข้าใจก็ย่อมได้” (กำชัย ทองหล่อ, 2540) เช่น

- เขารวยแต่เขาเห็นแก่ตัว (เขารวย เป็นประโยคหนึ่ง เขาเห็นแก่ตัว เป็นอีกประโยคหนึ่ง ถูกนำมาเชื่อมเข้าด้วยกันโดยมีสันธาน แต่เป็นบทเชื่อม)
- บุศยาชอบร้องเพลงและชอบเต้นรำ (บุศยาชอบร้องเพลง เป็นประโยคหนึ่ง (บุศยา) ชอบเต้นรำ เป็นอีกประโยคหนึ่ง ถูกนำมาเชื่อมเข้าด้วยกันโดยมีสันธานและเป็นบทเชื่อม)

ทั้งกำชัย ทองหล่อ (2540) และพระยาอุปทิศศิลปสาร (2541) ต่างก็ได้จำแนกอเนกรรถประโยคออกเป็น 4 ชนิดย่อยตามความสัมพันธ์ของเนื้อความของ 2 ประโยคที่ถูกนำมาเชื่อมเข้าไว้ด้วยกัน ดังนี้

3.2.1 อำนวยาเนกรรถประโยค คือ อเนกรรถประโยคที่เนื้อความของประโยคต้นกับประโยคหลังสอดคล้องหรือคล้ายตามกัน เช่น

- เขาหน้าตาดีและจิตใจก็ดีด้วย (ใช้สันธานคาบ และ...ด้วย)
- ถ้าเขาไม่จ้องฉันก็จะบอกเลิกกับเขา (ใช้สันธานคาบ ถ้า...ก็จะ)

3.2.2 พยติเรกานเนกรรถประโยค คือ อเนกรรถประโยคที่เนื้อความของประโยคต้นกับประโยคหลังขัดแย้งกัน เช่น

- ถึงแม้เขาจะมีเงินมากมายแต่เขาหาได้มีความสุข (ใช้สันธานคาบ ถึงแม้...แต่)

- เขาอ่านหนังสืออย่างหนักกระนั้นเขายังสอบไม่ผ่าน (ใช้สันธาน กระนั้น)

3.2.3 เหตุวาเนกรรลประโยค คือ อเนกรรลประโยคที่เนื้อความของประโยคต้นกับประโยคหลังแสดงความเป็นเหตุเป็นผลให้แก่กัน เช่น

- เขาถูกใจรปล่นเขาจึงไปแจ้งความกับตำรวจ (ใช้สันธาน จึง)
- เธอไม่ปฏิบัติตามกฎของบริษัท เพราะฉะนั้นเธอจึงถูกไล่ออก (ใช้สันธาน เพราะฉะนั้น)

3.2.4 วิกัลปวาเนกรรลประโยค คือ อเนกรรลประโยคที่เนื้อความกำหนดให้เลือกว่าจะเลือกตามเนื้อความของประโยคต้นหรือตามเนื้อความของประโยคหลัง เช่น

- เราจะไปเที่ยวหรือเราจะพักผ่อนอยู่กับบ้าน (ใช้สันธาน หรือ)
- เราคงต้องทำงานหนักกว่านี้มิฉะนั้นความเสียหายจะเกิดกับองค์กร (ใช้สันธาน มิฉะนั้น)

3.3 สังกรประโยค (ประโยคความซ้อน) คือ ประโยคที่ประกอบด้วยเล็กตั้งแต่ 2 ประโยคขึ้นไป หากแต่มีประโยคหลักที่มีใจความสำคัญเพียงประโยคเดียวและมีประโยคน้อยแทรกอยู่ด้วยโดยทำหน้าที่เป็นส่วนขยายหรือแต่งประกอบประโยคหลัก เช่น

- คนที่ทำงานหนักควรได้รับการยกย่องชมเชย (ที่ทำงานหนัก เป็นอนุประโยคทำหน้าที่ขยายคำนาม คน โดยเกิดจากการลดรูปของประโยค คนทำงานหนัก โดยใช้ประธานสรรพนาม ที่ มาแทนการซ้ำประธาน คน)

- เขาแสดงออกเช่นนี้ถือว่าไม่เหมาะสม (เขาแสดงออกเช่นนี้ เป็นอนุประโยคทำหน้าที่ประธานของภาคแสดง ถือว่าไม่เหมาะสม)

- เธอกลับมาตั้งใจเรียนเมื่อทุกอย่างมันสายไปแล้ว (เมื่อทุกอย่างมันสายไปแล้ว เป็นอนุประโยคทำหน้าที่ขยายภาคแสดงของมุขยประโยค กลับมาตั้งใจเรียน)

3.4 ประโยคระคน คือ ประโยคที่เกิดจากการรวมกันของประโยคหลายชนิดเพื่อให้ได้ใจความที่สัมพันธ์ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง อาจเป็นการรวมเอกรรลประโยคเข้ากับอเนกรรลประโยค หรืออเนกรรลประโยครวมเข้ากับอเนกรรลประโยค หรืออาจจะมีการรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังกรประโยคก็ย่อมได้ เช่น

- บุคคลที่ไม่มีความเกี่ยวข้องไม่สามารถเข้าห้องนี้ได้เพราะห้องนี้สงวนไว้ให้พนักงานเท่านั้น (ที่ไม่มีความเกี่ยวข้อง เป็นอนุประโยคขยายความ บุคคล ซึ่งเป็นประธานของ บุคคลไม่สามารถเข้าห้องนี้ได้ และใช้สันธาน เพราะ เชื่อมประโยคดังกล่าวเข้ากับประโยค ห้องนี้สงวนไว้ให้พนักงานเท่านั้น)

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบการวิเคราะห์เนื้อหา โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยอ่านบทแปลฉบับภาษาอังกฤษของบทพระราชนิพนธ์เรื่อง *พระมหาชนก* และคัดสรรเฉพาะกริยาวลี participle ที่ปรากฏ
2. ผู้วิจัยวิเคราะห์กริยาวลี participle ดังกล่าวเพื่อจำแนกออกตามชนิดและหน้าที่ โดยอาศัยเกณฑ์การจำแนกชนิดและหน้าที่กริยาวลี participle ของ Michael Swan (2020) พร้อมทั้งกำหนดรหัสกำกับให้กับแต่ละวลี
3. ผู้วิจัยอ่านต้นฉบับภาษาไทยของบทพระราชนิพนธ์เรื่อง *พระมหาชนก* และคัดสรรเฉพาะเนื้อความส่วนที่ถูกแปลออกมาเป็นกริยาวลี participle ภาษาอังกฤษ
4. ผู้วิจัยวิเคราะห์กลุ่มคำภาษาไทยและจำแนกตามชนิดของกลุ่มคำ โดยอาศัยเกณฑ์การวิเคราะห์โครงสร้างกลุ่มคำภาษาไทยตามหลักวากยสัมพันธ์ของกำชัย ทองหล่อ (2540) และพระยาอุปกิตศิลปสาร (2541) พร้อมทั้งกำหนดรหัสกำกับให้กับแต่ละกลุ่มคำ
5. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาสรุปและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์งานวิจัยที่กำหนด

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์พบว่า จากกริยาวลี participle ภาษาอังกฤษที่ปรากฏทั้งสิ้น 53 วลี สามารถแบ่งออกเป็น กริยาวลี participle ที่ทำหน้าที่เป็น adjective ขยายนามหรือสรรพนามทั้งสิ้น 29 วลี และทำหน้าที่เป็น adverb ทั้งสิ้น 24 วลี ในจำนวนนี้เมื่อแบ่งตามลักษณะของชนิดของกริยา participle ที่ขึ้นต้นวลี สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ขึ้นต้นด้วยกริยา present participle จำนวนทั้งสิ้น 40 วลี และกลุ่มที่ขึ้นต้นด้วยกริยา past participle จำนวนทั้งสิ้น 13 วลี

ชนิดและหน้าที่ของกลุ่มคำภาษาไทย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มคำภาษาไทยที่ถูกแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วยกริยาวิเศษณ์ participle นั้น มีทั้งสิ้น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1. กลุ่มคำที่มีลักษณะเป็นประโยค มีปรากฏอยู่ด้วยกันทั้งสิ้น 2 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 3.77 โดยทำหน้าที่เป็นमुख्यประโยคในสังกรประโยค 1 ประโยค และเป็นเอกรรณประโยค 1 ประโยค ได้แก่

- “เมื่อเหล่าทหารขามิถิลารับทราบว่พระโปลชนกเสด็จมา ก็พากัน
ขญุโธปกรณ มีพาหนะช้าง เป็นต้น มาที่กองบัญชาการของพระโปลชนก
เป็นจำนวนมาก”

(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 9)

ส่วนที่ขีดเส้นใต้มีลักษณะโครงสร้างเป็นประโยค โดยทำหน้าที่เป็นमुख्यประโยค
ในเอกรรณประโยค มีประธาน คือ เหล่าทหารขามิถिला ซึ่งปรากฏอยู่ในวิเศษณานุกรมประโยค
บอกเวลา เมื่อเหล่าทหารขามิถิลารับทราบว่พระโปลชนกเสด็จมา ที่อยู่ข้างต้น สำหรับ
ประโยคในฉบับแปลภาษาอังกฤษ คือ

- “When the soldiers of Mithila City learnt that Prince
Polojanaka had arrived, they came in great number, to the prince’s
headquarters, bringing with them a quantity of military
equipment and transport such as elephants.”

(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 10)

และเป็นเอกรรณประโยค 1 ประโยค ได้แก่

- “เทวดาได้สดับพระว่จาอันมั่นคงของพระมหาสัตว์นั้น เมื่อจะ
สรรเสริญพระมหาสัตว์ จึงกล่าวคาถาว่า: ...”

(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 94)

สำหรับประโยคในฉบับแปลภาษาอังกฤษ คือ

- “Having listened to the Great Being’s convincing oration and to
praise the Great Being, the goddess intoned the stanza: ...”

(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 95)

2. กลุ่มคำที่มีลักษณะเป็นอนุประโยค มีปรากฏอยู่ด้วยกันทั้งสิ้น 10 อนุประโยค คิดเป็นร้อยละ 18.87 โดยเป็นคุณานุประโยค (ทำหน้าที่ขยายนาม/สรรพนาม) ทั้งสิ้น 2 อนุประโยค ตัวอย่างเช่น

- “ขณะนั้นมีพราหมณ์ผู้เฒ่าคนหนึ่งชาวกาลจัมปากะ เป็น
ทศปาโมกข์ มาณพประมาณห้าร้อยคนแวดล้อมเดินไปเพื่ออาบน้ำ”
(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 30)

ส่วนที่ขีดเส้นใต้มีลักษณะโครงสร้างเป็นอนุประโยคชนิดคุณานุประโยค โดยทำหน้าที่เป็นวิเศษณ์ขยายความให้แก่นาม ทศปาโมกข์ และละประธานสรรพนาม ผู้ที่ซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานไว้

สำหรับกลุ่มคำในฉบับแปลภาษาอังกฤษ คือ

- “At that moment a Brahmin guru living in the city of
Kalachampaka, who was a master of philosophy, accompanied
by about five hundred disciples passed by, on their way to bathe.”
(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 30)

และเป็นวิเศษณานุประโยค (ทำหน้าที่ขยายภาคแสดงให้แก่มุขยประโยค)
ทั้งสิ้น 8 อนุประโยค ตัวอย่าง เช่น

- “หลังจากได้กระโดดจากยอดเสากระโดงเรือ ลงพื้นปลาและเต่า
ก็ว่ายข้ามมหาสมุทร”
(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 136)

ส่วนที่ขีดเส้นใต้มีลักษณะโครงสร้างเป็นอนุประโยคชนิดวิเศษณานุประโยค โดยทำหน้าที่เป็นกริยวิเศษณ์ขยายความให้แก่มุขยประโยค (พระมหาชนก) ก็ว่ายข้ามมหาสมุทร

สำหรับกลุ่มคำในฉบับแปลภาษาอังกฤษ คือ

- “After jumping from the top of the mast into the sea
beyond the fish and the turtles, we swam in the ocean.”
(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 137)

3. กลุ่มคำที่มีลักษณะเป็นวลี มีปรากฏอยู่ด้วยกันทั้งสิ้น 41 วลี คิดเป็นร้อยละ 77.36 โดยแบ่งออกเป็นกริยวลี (ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง) มากที่สุดจำนวนทั้งสิ้น 25 วลี ตัวอย่างเช่น

- “พระราชเสด็จออกจากพระราชอุทยาน ทอดพระเนตรเห็นดังนั้น จึงตรัสถามเหล่ามาตย์ว่า: “นี่อะไรกัน” เหล่ามาตย์กราบทูลว่า: “มหาดชนทราบว่าจะองค์เสวยผลรสเลิศแล้ว ต่างก็แย่งกันกินผลมะม่วงนั้น” (พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 124)

ส่วนที่ขีดเส้นใต้มีลักษณะโครงสร้างเป็นกริยวลี ทำหน้าที่เป็นภาคแสดงอีกหน่วยหนึ่งให้แก่ประธาน พระราชา

สำหรับกลุ่มคำในฉบับแปลภาษาอังกฤษ คือ

- “The King came out of the Royal Park; seeing this spectacle, he asked the courtiers: “What is all this?” The courtiers said: “The people, knowing that Your Majesty had already eaten the succulent fruit, fought among themselves to get a bite of that mango fruit.”

(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 125)

วิเศษณ์วลี (ทำหน้าที่ขยายกริยา/วิเศษณ์อื่น) 8 วลี ตัวอย่างเช่น

- “ขุมทรัพย์ใหญ่สิบหกขุมเหล่านี้ คือ ขุมทรัพย์ที่ดวงอาทิตย์ขึ้น ขุมทรัพย์ที่ดวงอาทิตย์ตก ขุมทรัพย์ภายใน ขุมทรัพย์ภายนอก ขุมทรัพย์ไม่ใช่ภายในไม่ใช่ภายนอก ขุมทรัพย์ขาขึ้น ขุมทรัพย์ขาลง ขุมทรัพย์ที่ไม่รังทั้งสี่ ขุมทรัพย์ในที่โยชนหนึ่งโดยรอบ ...

(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 103)

ส่วนที่ขีดเส้นใต้ทำหน้าที่ขยายความให้แก่นาม ขุมทรัพย์ ด้านหน้า

สำหรับกลุ่มคำในฉบับแปลภาษาอังกฤษ คือ

- “These Sixteen Great Treasures are: the Treasure of the Rising Sun, the Treasure of the Setting Sun, the Treasure Inside, the Treasure Outside, the Treasure with is Neither Inside

Nor Outside, the Treasure Going Up, the Treasure Going Down, the Treasure at the Four Banyan Tree, the Treasure Enclosed by the Circle One League Long, ...”

(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 105)

นามวลี 4 วลี (ทำหน้าที่เป็นประธาน/กรรม/ขยายนามอื่น) ตัวอย่างเช่น

- ขณะนั้นมีพราหมณ์ผู้เพ่งมณฑลคนหนึ่งชาวกาลจัมปา เป็น
ทศปาโมกษ์ มาจนพระมาณห้าร้อยคนแวดล้อมเดินไปเพื่ออาบน้ำ

(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 30)

ส่วนที่ขีดเส้นใต้ทำหน้าที่ขยายความให้แก่นาม

สำหรับกลุ่มคำในฉบับแปลภาษาอังกฤษ คือ

- “At that moment a Brahmin guru living in the city of Kalachampaka, who was a master of philosophy, accompanied by about five hundred disciples passed by, on their way to bathe.”

(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 30)

และบุพบทวลี 4 วลี (ขยายภาคแสดง) ตัวอย่างเช่น

- “เมื่อพราหมณ์อาบน้ำแล้วก็กลับมาสู่เรือน สั่งให้เชิญพระนางมาใน
เวลาบริโภคอาหาร ด้วยคำว่า: “จงเชิญน้องสาวของเรามา”

(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 36)

ส่วนที่ขีดเส้นใต้มีลักษณะโครงสร้างเป็นบุพบทวลี ทำหน้าที่เชื่อมความ
เข้ากับประโยคข้างหน้า

สำหรับกลุ่มคำในฉบับแปลภาษาอังกฤษ คือ

- “When the Brahmin came back home from his bath, he gave an order to invite the Queen for a meal, using these words: “Go and invite our sister to come.”

(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, 2542, หน้า 37)

การเปรียบเทียบหน้าที่ของกลุ่มคำภาษาไทยกับหน้าที่ของกริยวลี Participle

จากการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบหน้าที่ของกลุ่มคำภาษาไทยที่แปลเป็นกริยวลี participle ในต้นฉบับและหน้าที่ของกริยวลี participle ในบทแปลภาษาอังกฤษ พบว่า จากกลุ่มคำภาษาไทยทั้งสิ้น 53 กลุ่มคำ มี 23 กลุ่มคำ คิดเป็นร้อยละ 43.40 ที่ทั้งในภาษาไทยกับกริยวลี participle ที่แปลออกมามีหน้าที่ตรงกัน นอกนั้นอีก 30 กลุ่มคำ คิดเป็นร้อยละ 56.60 มีหน้าที่ต่างกับกริยวลี participle

สรุปได้ว่า กลุ่มคำภาษาไทยทั้ง 3 ลักษณะ คือ ประโยค อนุประโยค และวลี สามารถแปลออกมาเป็นกริยวลี participle ของภาษาอังกฤษได้โดยกลุ่มคำที่มีลักษณะเป็นวลีถูกแปลออกมาเป็นกริยวลี participle มากที่สุด (41 วลี คิดเป็นร้อยละ 77.36) ตามด้วยอนุประโยค (10 อนุประโยค คิดเป็นร้อยละ 18.87) และประโยค (2 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 3.77) ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบหน้าที่ของกลุ่มคำภาษาไทยที่แปลเป็นกริยวลี participle พบว่า กลุ่มคำภาษาไทยที่มีหน้าที่ต่างไปจากหน้าที่ของกริยวลี participle มีจำนวนมากกว่าของกลุ่มคำภาษาไทยที่มีหน้าที่เหมือนกันกับกริยวลี participle

อภิปรายผล

ประเด็นของกลุ่มคำภาษาไทยที่ถูกแปลออกมาเป็นกริยวลี participle

จากผลการวิจัยประเภทของกลุ่มคำภาษาไทยที่ถูกแปลออกมาเป็นกริยวลี participle ทำให้เห็นว่า กลุ่มคำภาษาไทยหลากหลายประเภทสามารถถูกแปลออกมาเป็นภาษาอังกฤษโดยใช้กริยวลี participle ได้ โดยพบว่ากลุ่มคำภาษาไทยที่ถูกแปลออกมาเป็นกริยวลี participle มากที่สุด คือ กลุ่มคำประเภทวลี (41 วลี จากจำนวนกลุ่มคำทั้งสิ้น 53 กลุ่มคำ คิดเป็นร้อยละ 77.36) อาจตีความได้ว่า ในการแปลจากภาษาไทยไปเป็นภาษาอังกฤษนั้น การเลือกใช้โครงสร้างของกลุ่มคำที่มีลักษณะเช่นเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันเป็นกลวิธีหนึ่งที่นิยมใช้ ซึ่งอาจทำให้เข้าใจได้ว่าผู้แปลมีความพยายามที่จะรักษาความสอดคล้องต่อต้นฉบับเอาไว้ให้มากที่สุด ในขณะที่เดียวกันกับที่ต้องการแปลให้มีความกระชับโดยอาศัยลักษณะของกริยวลี participle ที่เกิดจากการลดรูปของกลุ่มคำชนิดที่ใหญ่กว่าดังที่ British Council Learn English (2022) ได้ระบุถึงประโยชน์อันหนึ่งของกริยวลี participle โดยเรียกโครงสร้างนี้ว่า participle

clause ไว้ว่า “Participle clauses enable us to say information in a more economical way.” (กริยาวลี participle ช่วยให้เราสามารถกล่าวถึงข้อมูลได้ด้วยวิธีที่กระชับขึ้น)

กลุ่มคำประเภที่พบมากที่สุดรองลงมา คือ กลุ่มคำชนิดอนุประโยค ซึ่ง Swan (2020) ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนถึงที่มาของกริยาวลี participle ในภาษาอังกฤษว่าเป็นโครงสร้างประเภที่หนึ่งที่เกิดจากการลดรูปของ adjectival clause หรือ adverbial clause หากพิจารณาลักษณะของกลวิธีการแปลงเช่นนี้ จะพบว่าเป็นวิธีการที่เป็นเหมือนการย้อนกลับไปไปที่โครงสร้างตั้งต้นก่อนที่จะถูกลดรูปให้สั้นและกระชับลงมาเป็นกริยาวลี participle จึงทำให้อนุมานได้ว่าผู้แปลยังคงพยายามรักษาใจความของต้นฉบับให้สมบูรณ์ที่สุด แต่ก็ยังพยายามรักษาความสัมพันธ์ของหน่วยต่าง ๆ ในประโยคเอาไว้ ดังที่ทิพา เทพอัครพงศ์ (2540; 2551) ได้ระบุไว้ว่า ประโยคหนึ่งของประโยคหนึ่ง ๆ อาจมีภาคแสดงได้หลายตัวแต่หากถูกเขียนแยกออกเป็นประโยคเอกรรณประโยคหรือประโยคความเดียวต่อ ๆ กัน ถึงแม้ว่าประโยคเหล่านี้จะสั้นและกระชับแต่ก็ทำให้เกิดความซ้ำซากจึงควรถูกนำมารวมกันด้วยความสัมพันธ์ของเนื้อความอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะถึงแม้ว่าประโยคที่ได้อาจจะยาวขึ้นแต่มีความกะทัดรัดในส่วนของเนื้อความมากกว่า

ในขณะเดียวกัน ผลการวิเคราะห์ยังแสดงให้เห็นอีกว่า กลุ่มคำภาษาไทยที่ถูกแปลงเป็นกริยาวลี participle ภาษาอังกฤษที่พบน้อยที่สุด คือ กลุ่มคำที่มีลักษณะเป็นประโยค ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ประโยคภาษาไทยที่พบดังกล่าวมีใจความสอดคล้องกันกับกลุ่มคำส่วนอื่นที่ตามมา จึงทำให้สามารถลดรูปหรืออาจถึงกับลดความสำคัญลงเพื่อหลีกเลี่ยงการมีส่วนขยายที่ยืดยาว ดังที่สมบุญ เจตนจำลอง (2556) ได้กล่าวไว้ว่าการแปลนั้นจำเป็นต้องอาศัยการตีความที่ดีและสามารถเลือกใช้ลักษณะของภาษาในภาษาฉบับแปลที่กระชับแต่ยังรักษาความหมายไว้ให้มากที่สุด มิเช่นนั้นอาจทำให้เกิดการใช้ส่วนขยายที่ยืดยาวเกินความจำเป็นและทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจได้

ประเด็นการเปรียบเทียบหน้าที่ของกลุ่มคำภาษาไทยกับหน้าที่ของกริยาวลี participle

เมื่อพิจารณาหน้าที่ของกลุ่มคำภาษาไทยที่ถูกแปลงออกมาเป็นกริยาวลี participle ภาษาอังกฤษในฉบับแปล จะเห็นได้ว่าหน้าที่ของกลุ่มคำภาษาไทยในต้นฉบับมีความหลากหลาย โดยมีทั้งที่ทำหน้าที่เป็นวิเศษณ์ขยายนามหรือสรรพนาม

และเป็นกริยาวิเศษณ์ขยายกริยาหรือขยายวิเศษณ์ตัวอื่นเช่นเดียวกับหน้าที่ของกริยาลี participle ดังที่ Swan (2020) และ Eastwood (1994) ระบุไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในประโยคภาษาไทยไม่นิยมการใส่เครื่องหมายหัพภาค (.) เพื่อเป็นการแสดงถึงความสมบูรณ์ของใจความดังเช่นในภาษาอังกฤษและความสัมพันธ์ของส่วนประกอบของประโยคภาษาไทยนั้นขึ้นอยู่กับเนื้อความหรือยึดตามความหมายและหน้าที่ตามหลักการวิเคราะห์ไวยากรณ์ดั้งเดิมของพระยาอุปกิตศิลปสารมากกว่าตำแหน่งของกลุ่มคำที่ปรากฏ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ยุพาพรรณ หุ่นจำลอง และสรัญญา เสวตมาลย์, 2544) ดังนั้น เมื่อพิจารณาความหมายของกลุ่มคำในภาษาไทยแล้ว พบว่า มีหน้าที่ที่สอดคล้องและสัมพันธ์กันในลักษณะที่เป็นการขยายความให้กับนามหรือสรรพนาม ก็อาจแปลเป็นภาษาอังกฤษโดยใช้โครงสร้างกริยาลี participle ที่ทำหน้าที่เป็นวิเศษณ์ (adjective) ได้ และหากพิจารณาความหมายแล้วปรากฏว่ามีหน้าที่ขยายกลุ่มคำประเภทอื่นที่ไม่ใช่นามหรือสรรพนาม ก็อาจแปลเป็นภาษาอังกฤษโดยใช้โครงสร้างกริยาลี participle ที่ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์ (adverb) ได้ ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

เมื่อพิจารณาหน้าที่ของกริยาลี participle หรือ participle clause ตามที่ Swan (2020) และ British Council Learn English (2022) เรียกกลุ่มคำชนิดนี้จะเห็นได้ว่าหน้าที่ของกลุ่มคำชนิดนี้มีความชัดเจนและตายตัว กล่าวคือ เป็นวิเศษณ์ขยายนาม/สรรพนาม หรือเป็นกริยาวิเศษณ์ขยายภาคแสดงหรือวิเศษณ์ตัวอื่นโดยขึ้นอยู่กับตำแหน่งปรากฏของกริยาลี participle นั้น ๆ เช่น

- 1) Used economically, one tin will last for at least six weeks.
  - 2) One tin, used economically, will last for at least six week.
- (Swan, 2020)

จะเห็นได้ว่า ใน 1) กริยาลี participle “used economically” ปรากฏอยู่ต้นประโยคและขยายความเพื่อบอกเงื่อนไขให้กับमुख्यประโยคที่ตามมา เท่ากับว่ากริยาลี participle นี้ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์ (adverb) แต่ในขณะเดียวกัน ใน 2) กริยาลี participle “used economically” ปรากฏอยู่หลังประธาน “one tin” ทำหน้าที่ขยายความให้กับประธานดังกล่าว จึงถูกระบุหน้าที่ว่าเป็นวิเศษณ์ (adjective) ขยายคำนาม เพราะหากตำแหน่งปรากฏของกริยาลี participle คลาดเคลื่อนไปจะทำให้การทำความเข้าใจยุ่งยากและก่อให้เกิดความสับสนได้ ซึ่งทิพา เทพอักษรพงศ์

(2540; 2551) และนักวิชาการด้านภาษาอังกฤษอีกหลายท่านระบุว่า เป็น dangling modifier (ส่วนขยายที่สับสน)

จากที่อภิปรายมาข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า การแบ่งเนื้อความของประโยคภาษาไทย ส่งผลต่อการตีความและการเลือกใช้โครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษในการแปล อีกทั้งยังเป็นการเน้นย้ำความสำคัญของการแปลแบบเอาความเพื่อให้สามารถสื่อ “สาร” และ อรรถรสของภาษาต้นฉบับออกมาเป็นภาษาฉบับแปล ดังที่สิทธา พินิจภูวดล (2544) ได้กล่าวถึงการแปลสารประเภทบันเทิงคดีว่า เป็นศิลปะที่ละเอียดลึกซึ้ง ผู้แปลเป็นเสมือนหัวใจสำคัญในการที่จะถ่ายทอดสารซึ่งนอกจากจะต้องรักษาความหมายให้ครบถ้วนแล้วยังต้องรักษารสของสารต้นฉบับไว้ด้วย จากผลการวิจัยนี้ทำให้เห็นว่าการแปลจากภาษาไทยไปเป็นภาษาอังกฤษนั้นขั้นตอนที่สำคัญมากที่สุดอันหนึ่ง คือ การแบ่งเนื้อความและการตีความกลุ่มคำภาษาไทยด้วยเหตุที่กลุ่มคำในภาษาไทยจะถือว่าเป็นประโยคหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของใจความเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้ที่สนใจการแปลหรือครูอาจารย์ที่สอนวิชาการแปลจำเป็นต้องทำความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับโครงสร้างทางภาษาที่ต่างกันระหว่างสองภาษานี้ เพื่อที่จะสามารถผลิตผลงานแปลที่ถูกต้องและมีการใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติตามหลักการของแต่ละภาษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงการวิจัยจากแหล่งข้อมูลเพียงแหล่งเดียวเท่านั้น และเป็นงานเขียนประเภทวรรณกรรมซึ่งทำให้ผลการวิเคราะห์ที่ได้ยังไม่ครอบคลุมกับการใช้ภาษาที่กว้างขวาง ฉะนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรต้องรวมเอาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายยิ่งขึ้นซึ่งอาจจะช่วยให้สามารถได้เข้าใจหรือค้นพบประเด็นปัญหาที่น่าสนใจและแตกต่างออกไป อันจะช่วยให้องค์ความรู้เกี่ยวกับการแปลกริยาวิลี participle ภาษาอังกฤษมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- กำชัย ทองหล่อ. (2540). *หลักภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 10). รวมสาส์น.
- ชุติมา สัจจานันท์. (2543). *การพัฒนาเกณฑ์ประเมินค่าวรรณกรรมไทย*. กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ.
- ณัฐภัทร พัฒนา. (2546). *บทวิเคราะห์การแปลกริยาวิลี Participle ภาษาอังกฤษเป็น
ภาษาไทยที่ปรากฏในสารคดี*. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
บูรพา].
- ทิพา เทพอัครพงศ์. (2540). *การแปลเบื้องต้น*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพา เทพอัครพงศ์. (2551). *การแปลเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ปริมา มัลลิกะมาส. (2559). ปัญหาการแปลที่เกิดจากหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทย.
วารสารการแปลและการล่าม, 1(1), 50-77.
- ปัญญา บริสุทธี. (2542). *ทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติในการแปล* (พิมพ์ครั้งที่ 3).
ราชบัณฑิตยสถาน.
- ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา. (2542). *พระมหากษัตริย์
The story of Mahajanaka*. อมรินทร์พรินต์ติ้งพับลิชชิ่ง.
- วรรณา แสงอร่ามเรือง. (2545). *ทฤษฎีและหลักการแปล* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชุดา เกติมณี. (2550). แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำจากบทพระราชนิพนธ์ ในพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เรื่องพระมหากษัตริย์. [วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].
- วิมลตรี แก้วประชุม. (2559). *บทวิเคราะห์การแปลกริยาวิลีภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
ที่ปรากฏในพระราชหัตถเลขาในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ 6 ถึงนายเมย์นาร์ด วิลโลบี คอลเซสเตอร์-วิมช คหบดี*. [สารนิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์].
- สมบุญณ์ เจตน์จำลอง. (2556). *การแปลบันเทิงคดี*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สัญญาวิ สายบัว. (2528). *หลักการแปล*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สีทธา พินิจภูวดล. (2544). *คู่มือนักแปลอาชีพ*. นานมีบุ๊กส์.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ยุพาพรรณ หุ่นจำลอง และสร้อยญา เศวตมาลย์. (2544). *ทฤษฎีไวยากรณ์*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา. (2541). *หลักภาษาไทย: อักษรวิธี วลีวิภาค วากยสัมพันธ์ อันตลักษ์ณ*. ไทยวัฒนาพานิช.
- British Council Learn English. (2022). *Participle clauses*. <https://learnenglish.britishcouncil.org/grammar/b1-b2-grammar/participle-clauses>
- Eastwood, J. (1994). *Oxford guide of English grammar*. Oxford University Press.
- Newmark, P. (1988). *A textbook of translation*. Prentice Hall.
- Swan, M. (2020). *Practical English usage* (4th ed.). Oxford University Press.